

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

Z A K O N

**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI
OD POŽARA I VATROGASTVU**

Sarajevo, lipanj 2013. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO ŽURNOM POSTUPKU

Predlažemo da se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu razmatra i donese po žurnom postupku sukladno odredbi čl. 192. do 196. Poslovnika o radu Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/07 i 2/08) i čl. 186. i 187. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 27/03 i 21/09).

Prijedlogom zakona uređuju se odnosi i pitanja za čije uređivanje postoji neodložna žurna potreba, jer bi donošenje zakona u redovitom postupku moglo da izazove štetne posljedice za Federaciju BiH uz razloga što sve razine vlasti u Federaciji BiH krajem godine treba da za narednu godinu planiraju finansijska sredstva u proračunu za implementaciju odredbi članka 26. Prijedloga zakona.

Prirodne nesreće iz srpnja i kolovoza iz 2012. godine (veliki šumski i drugi požari) nametnuli su potrebu za žurnim donošenjem Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, o čemu su Federalni stožer civilne zaštite i Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donijeli posebne zaključke.

Obzirom da je Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH na svojoj 19. redovitoj sjednici održanoj dana 19.03.2013. godine prilikom utvrđivanja dnevnog reda, odlučio da Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu skinu s dnevnog reda i vrati predlagaču na doradu, zbog toga sastavni dio ovog Zakona čine Amandmani Vlade Federacije BiH na Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu - žurni postupak, V. broj: 113/2013 od 27.02.2013. godine, koje je Vlada Federacije BiH utvrdila na 74. sjednici održanoj dana 27.02.2013. godine, sa sugestijama i primjedbama Zakonodavno – pravnog povjerenstva Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH.

Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI OD POŽARA I
VATROGASTVU

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 64/09), u članku 8. iza riječi „građevine“ riječ „i“ zamjenjuje se zarezom, a iza riječi „prostore“ dodaju se riječi: „i sadržaj u njima pravnih i fizičkih osoba.“.

Članak 2.

U članku 13. stavak 1. točka 11), iza riječi: „interesa“ dodaju se riječi: „preko Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine;“.

Članak 3.

U članku 20. stavak 3., iza riječi „prostora“ dodaju se riječi: „kao i sadržaja u njima“.

Članak 4.

U članku 21. stavak 2. mijenja se i glasi:
„Organizacija i funkcioniranje zaštite od požara u općini i gradu, utvrđuje se u planu zaštite od požara općine, odnosno grada, koji donosi općinski načelnik, odnosno gradonačelnik na prijedlog općinske, odnosno gradske službe civilne zaštite, a plan zaštite od požara kantona donosi vlada kantona, na prijedlog kantonalne uprave civilne zaštite.“

Članak 5.

U članku 26. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:
„Izuzetno, ako je dimnjačarska djelatnost organizirana na nivou kantona ili za više općina u kantonu, odluku iz stavka 1. ovog članka donosi mjerodavno tijelo kantona“.

Članak 6.

U članku 27. stavak 1. iza točke 5) dodaje se nova točka 6) koja glasi:
„6) zabrana loženja otvorene vatre u šumama, šumskom i poljoprivrednom zemljištu, kao i na drugim zemljištima na udaljenosti do 150 metara od šume;“.
Dosadašnje toč. 6) do 10) postaju toč. 7) do 11).

Članak 7.

U članku 33. stavak 1. na kraju teksta točka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "koje po svom položaju može biti unutarnje ili vanjsko."

Članak 8.

U članku 36. stavak 1. mijenja se i glasi:
„Radi dobijanja rješenja o odobrenju za građenje, investitor je dužan uz glavni projekat zaštite od požara za građevine iz članka 31. stavak 1. i članka 33. stavak 1. ovog zakona, priložiti i stručnu ocjenu funkcionalnosti sustava zaštite od požara od ovlaštene pravne osobe članka 37. ovog zakona.“

U stavku 2. riječi: „i mišljenje“ brišu se.

Članak 9.

U članku 37. stavak 1. riječi: "i mišljenja", zamjenjuju se riječima: "funkcionalnosti sustava zaštite od požara", a iza riječi "stupanj" dodaju se riječi: "stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog, drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja".

Članak 10.

U članku 39. stavak 6. riječi „Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije u suradnji sa Federalnom upravom civilne zaštite“ zamjenjuju se riječima: „Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova – Federalno ministarstvo unutarnjih poslova u suradnji sa Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije“, a iza riječi „sadržaj“ dodaje se riječ „programa“.

Članak 11.

Iza članka 46. podnaslov (14) mijenja se i glasi:

„(14) Ispravnost i funkcionalnost sustava aktivne zaštite od požara“.

Članak 12.

U članku 47. stavak 4. mijenja se i glasi:

„Obujam i postupak provjere i ispitivanja, sadržaj potvrde o ispravnosti i funkcionalnosti ugrađenog sustava aktivne zaštite od požara, uvjete koje moraju ispunjavati pravne osobe koje vrše te poslove, kao i program i način polaganja stručnog ispita za obavljanje tih poslova, uređuje se propisom koji donosi Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije u suradnji sa Federalnim ministarstvom prostornog uređenja i Federalnim ministarstvom unutrašnjih poslova - Federalnim ministarstvom unutarnjih poslova.“

Članak 13.

Iza članka 47. podnaslov (15) mijenja se i glasi:

„(15) Održavanje u ispravnom stanju i kontrola ispravnosti sustava aktivne zaštite od požara“.

Članak 14.

U članku 50. stavak 1. iza riječi "Vlasnici" dodaju se riječi "ili korisnici", a iza riječi „prostora“ riječ „i“ zamjenjuje se riječju „ili“.

Članak 15.

Iza članka 50. u podnaslovu (18) iza riječi „usklađenosti“, dodaju se riječi: „građevinskih proizvoda,“.

Članak 16.

U članku 51. stavak 1. na početku rečenice riječ: „Oprema“ zamjenjuje se riječima: „Građevinski proizvodi, oprema,“.

U stavku 3. u prvom redu iza riječi: „ocjenjivanje usklađenosti“, dodaju se riječi: „građevinskih proizvoda,“.

U stavku 4. riječ „Oprema“ zamjenjuje se riječima: "Građevinski proizvodi, oprema,".

Članak 17.

U članku 52. stavak 2. riječ „najmanje“ briše se.

U stavku 3. iza riječi „osigurati“ dodaje se riječ „i“.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„U slučaju da građevine i prostori iz stavka 3. ovog članka, kao i građevine i prostori pravnih i fizičkih osoba, državnih tijela Federacije, kantona, grada i općine i drugih institucija nisu osigurane od tih opasnosti, ne ostvaruju pravo na naknadu štete“.

Članak 18.

U članku 53. stavak 1. iza riječi „prostora“ dodaju se riječi: „čija vrijednost prelazi deset samopridržaja društva za osiguranje u toj vrsti osiguranja“, a riječi: „i o tome vodi evidenciju“ brišu se.

U stavku 2. u trećem red riječi: "ili fizičkom" brišu se.

Stavak 3. briše se.

Članak 19.

U članku 67. stavak 2., mijenja se i glasi:

„U akcijama gašenja požara na otvorenom prostoru na području Federacije, angažiraju se postrojbe za zračni transport i gašenje požara na području Federacije, što se vrši na način uređen propisima u Federaciji, odnosno u Bosni i Hercegovini.“

Članak 20.

U članku 75. stavak 1. u sedmom redu iza riječi: “spreme” dodaju se riječi: “, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja (koji se vrednuje sa 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja“.

Članak 21.

U članku 76. stavak 3. briše se.

Članak 22.

U članku 88. iza stavka 2. dodaju se novi st. 3. i 4. koji glase:

„Pravne osobe koje upravljaju i gazduju šumama i šumskim zemljištem dužna su osnovati vatrogasnu postrojbu ili službu za gašenje požara specijalno opremljenu i obučenu za borbu protiv šumskih požara.

Izuzetno, pravne osobe iz stavka 3. ovog članka, dok ne osnuju vatrogasnu postrojbu ili službu za gašenje požara, mogu zaključiti sporazum sa vatrogasnom postrojbom općine odnosno grada, ali najduže na godinu dana.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 5. riječi: „stavkom 2.“ zamjenjuju se riječima: „st. 2. i 3.“

Članak 23.

U članku 102. stavak 2. u petom redu iza riječi „zaštite“ dodaju se riječi: „putem Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.“

U stavku 3. iza zatvorene zagrade dodaje se zarez i riječi: „Okvirnim zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/08)“.

Članak 24.

U članku 104. iza riječi "stepen" dodaju se riječi: "stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog, drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja", a iza broja „67/05“ riječ „i“ zamjenjuje se zarezom, a iza broja: „8/06“ dodaju se riječi: " i 4/12".

Članak 25.

U članku 105. stavak 1. riječ „samo“ briše se, a riječi: „,a za određene poslove“ brišu se.

U stavku 2. u uvodnoj rečenici riječi: „za profesionalnog vatrogasca“, zamjenjuju se riječima: „iz stavka 1. ovog članka“.

Članak 26.

U članku 128. stavak 3. riječ „dvije“ zamjenjuje se riječju „tri“.

Članak 27.

U članku 130. stavak 1. riječ „stručnog“ briše se, a riječi „vatrogasne djelatnosti“ zamjenjuju se riječju „vatrogastva“, a u zagradi iza riječi „vatrogasca“ dodaju se riječi: „i ispit za rukovoditelja akcije gašenja požara u dragovoljnom vatrogastvu“.

U stavku 2. riječ „stručnog“ briše se, a iza riječi „vatrogasce“ dodaju se riječi: „i za rukovoditelje akcije gašenja požara u dragovoljnom vatrogastvu“.

U stavku 3., riječ „stručnog“, briše se.

U stavku 4. riječi: "Stručni ispit iz oblasti vatrogastva", zamjenjuju se riječima: „Ispit za dragovoljnog vatrogasca“.

Članak 28.

U članku 133. točka 1) riječ „sredstva“ zamjenjuje se riječima: „osiguravaju se financijska sredstva u visini 0,1% od ukupnih prihoda proračuna za tekuću godinu“.

U točki 2) riječ „sredstva“ zamjenjuje se riječima: „osiguravaju se financijska sredstva u visini 0,5% od ukupnih prihoda proračuna za tekuću godinu“.

U točki 3) riječ „sredstva“ zamjenjuje se riječima: „osiguravaju se financijska sredstva u visini 0,5% od ukupnih prihoda proračuna za tekuću godinu“.

Članak 29.

Članak 137. mijenja se i glasi:

„Društva za osiguranje i druge pravne osobe koje se bave osiguranjem imovine pravnih i fizičkih osoba, dužna su izdvajati financijska sredstva za zaštitu od požara i vatrogastvo u iznosu od 6% iz ukupnih premija neživotnih osiguranja, izuzimajući premiju za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila, iz koje će se izdvajati 1% od ukupnog iznosa premije za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila“.

Članak 30.

Iza članka 137. dodaju se novi čl. 137a., 137b., 137c. i 137d., koji glase:

„Članak 137a.

Sredstva iz članka 137. ovog zakona, uplaćuju se na račun proračuna kantona, sa kojeg se usmjeravaju na poseban račun otvoren za ova sredstva u okviru jedinstvenog računa trezora kantona, općine odnosno grada. Ta sredstva se raspoređuju tako što 20% pripada kantonu i 80% općini odnosno gradu.

Od sredstava usmjerenih na poseban račun kantona, općine odnosno grada izdvaja se 6% za dragovoljne vatrogasne postrojbe koje se formiraju u dragovoljnim

vatrogasnim društvima u općinama odnosno gradu na području kantona i na razini kantona.

Izuzetno, u kantonima u kojim je formirana zajednička profesionalna vatrogasna postrojba za potrebe svih ili pojedinih općina na području kantona, sredstva iz stavka 1. ovog članka pripadaju kantonu, izuzimajući sredstva općina za koje nije formirana zajednička profesionalna vatrogasna postrojba, od čega se 10% usmjerava za formiranje dragovoljnih vatrogasnih postrojbi, koje se formiraju u dragovoljnim vatrogasnim društvima u općinama na području kantona i na razini kantona.

Sredstva na transakcijskom računu iz stavka 1. ovog članka, koja nisu utrošena akumuliraju se sa sredstvima koja se prikupljaju u tijeku naredne godine.

Sredstva iz st. 1 i 3. ovog članka, mogu se koristiti samo za nabavku vatrogasne opreme, tehničkih i drugih sredstava za vatrogasne postrojbe, stručno obučavanje i osposobljavanje vatrogasaca i održavanje opreme i vatrogasnih sredstava, udruživanje sredstava sa drugim razinama vlasti za kupovinu materijalno-tehničkih sredstava i opreme za potrebe zaštite od požara i vatrogastva.

Članak 137b.

Uvjete, prioritete i način korištenja sredstava iz članka 137a. stavak 1. ovog zakona za namjene iz stavka 5. tog članka, utvrđuju:

1) za sredstva kantona - vlada kantona, na prijedlog kantonalne uprave civilne zaštite;

2) za sredstva općine, odnosno grada - općinski načelnik, odnosno gradonačelnik, na prijedlog službe civilne zaštite općine, odnosno grada.

Članak 137c.

Obveznici izdvajanja sredstava iz članka 137. ovog zakona, sredstva uplaćuju prema sjedištu poslovnice u kojoj je ostvaren prihod (zaključena policia osiguranja).

Članak 137d.

Način obračunavanja i uplate prikupljenih sredstava za potrebe zaštite od požara i vatrogastva, uređuje se propisom koji donosi Federalno ministarstvo finansija - Federalno ministarstvo financija.

Kantoni i općine dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, svojim propisom urediti raspodjelu sredstava za dragovoljna vatrogasna društva.

Kontrolu obračunavanja uplate, te raspodjelu sredstava za potrebe zaštite od požara i vatrogastva iz članka 137. ovog zakona, vrše mjerodavna tijela i službe Federalnog ministarstva finansija - Federalno ministarstvo financija i kantonalnih ministarstava finansija - kantonalnih ministarstava financija, svako u okviru svoje mjerodavnosti“.

Članak 31.

Članak 141. mijenja se i glasi:

„Pružanje materijalne pomoći iz članka 134. stavak 1. toč. 3) i 4) ovog zakona, vršit će se na temelju kriterija koje utvrđuje Vlada Federacije na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite.“

Članak 32.

U članku 146. stavak 2. u drugom redu iza riječi “stupanj” dodaju se riječi: “stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog, drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja“, a u petom redu iza riječi “staža“ zarez se zamjenjuje točkom i preostali dio teksta briše se.

Članak 33.

U članku 158. stavak 1. točka 4) iza broja „141.“ riječi: „stavak 2.“ brišu se.

Članak 34.

U članku 159. točka 2) briše se, a u točki 5) u prvom redu riječi: „članka 47. stavak 4.“ brišu se, a u drugom redu iza broja 3. dodaju se riječi. „članka 73. stavka 2.,“.

Dosadašnje toč. 3) do 5) postaju toč. 2) do 4).

Članak 35.

U članku 160. iza točke 3) dodaje se nova točka 4) koja glasi:

„4) Propis o uvjetima koje moraju ispunjavati pravne osobe ovlaštene za certificiranje požarnih karakteristika materijala i elemenata građevinskih konstrukcija, u suradnji sa Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije;“

Dosadašnja točka 4) postaje točka 5).

Članak 36.

U članku 161. točka 1) briše se.

Dosadašnje toč. 2) do 19) postaju toč. 1) do 18).

Dosadašnja točka 19) koja je postala točka 18) mijenja se i glasi:

„18) Propis o obujmu i postupku provjere i ispitivanja, sadržaj potvrde o ispravnosti i funkcionalnosti ugrađenog sustava aktivne zaštite od požara, uvjete koje moraju ispunjavati pravne osobe koje vrše te poslove, kao i program i način polaganja stručnog ispita za obavljanje tih poslova, koji se izrađuje u suradnji sa Federalnim ministarstvom prostornog uređenja i Federalnim ministarstvom unutrašnjih poslova - Federalno ministarstvo unutarnjih poslova.“

Članak 37.

U članku 164. točka 2) mijenja se i glasi:

„2) Propis o uvjetima koje moraju ispunjavati pravne osobe koje obavljaju kontrolu ispravnosti, servisiranje i održavanje aparata, kao i sadržaj i način polaganja stručnog ispita za osobe koje osobno (izravno) obavljaju poslove ispitivanja, servisiranja i održavanja aparata za gašenje početnog požara, u suradnji sa Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije;“.

Točka 5) briše se.

Članak 38

U članku 166. stavak 1. točka 18) briše se.

U točki 20) iza broja 1. dodaje se zarez i riječ „i“ briše se, a iza broja „2“ dodaju se riječi: „i 3.“.

Dosadašnje toč. 19) do 26) postaju toč. 18) do 25).

Članak 39.

U članku 167. stavak 1. točka 6) riječi: „uređaja za dojavu i gašenje požara“ zamjenjuju se riječima: „sustava aktivne zaštite od požara“.

Iza točke 7) dodaje se nova točka 8) koja glasi:

„8) ako ne izvrše osiguranje od odgovornosti iz članka 52. stavak 3. ovog zakona;“.

U točki 13) u trećem redu riječ „stručnog“ briše se.

Dosadašnje toč. 8) do 13) postaju toč. 9) do 14)

Članak 40.

U članku 169. u uvodnoj rečenici broj „800,00“ zamjenjuje se brojem „1.500,00“, a prije točke 1) dodaju se nove toč. 1) i 2) koje glase:

„1) ako loži otvorenu vatru suprotno odredbama članka 27. stavak 1. toč. 6) i 7) ovog zakona;

2) ako ne izvrše osiguranje od odgovornosti iz članka 52. stavak 3. ovog zakona;“.

Dosadašnje toč. 1) do 10) postaju toč. 3) do 12).

Članak 41.

Kantoni, grad i općine dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona izvršiti usklađivanje svojih zakona, odnosno odluka općinskog i gradskog vijeća iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva sa odredbama ovog zakona.

Članak 42.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O ZAŠTITI OD POŽARA I VATROGASTVU

I - USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje ovog zakona je odredba članka IV. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, kojom je predviđeno da Parlament Federacije BiH donosi zakone o vršenju funkcija federalne vlasti. Kako se ovim zakonom regulira materija čija je temeljna funkcija zaštita života i zdravlja ljudi i imovine od požara, proizilazi da je u ovom slučaju ispunjen uvjet iz odredaba poglavlja II. članak 2. (1) a) i k) Ustava. Prema toj ustavnoj odredbi Federacija BiH je dužna osigurati primjenu najviše razine međunarodno priznatih prava i sloboda, pa Federacija BiH, po tom temelju, ima pravo donijeti ovaj zakon i njime stvoriti uvjete da se na području cijele Federacije BiH, pod istim uvjetima, može organizirati i provoditi zaštitu života i zdravlja ljudi i imovine od požara.

Osim toga, ustavni temelj za donošenje ovog zakona su odredbe poglavlja III, članak 2. točka a) i c) Ustava Federacije BiH, jer se i one odnose na zaštitu i provođenje ljudskih prava (u ovom slučaju pravo na život i zdravlje ljudi) i provođenje političke zaštite čovjekove okoline. U ovom slučaju radi se o zaštiti okoline od požara, jer se požar može pojaviti na svim mjestima i prostorima cijele Federacije BiH i svojim djelovanjem ugroziti čovjekovu okolinu.

Prema tome, očigledno je da narečene ustavne odredbe predstavljaju ustavni temelj da Parlament Federacije BiH, na temelju poglavlja IV. članak 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, donese ovaj zakon.

Narečeni ustavni temelj već je poslužio za donošenje Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 64/09 u daljem tekstu: Zakon).

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Temeljni razlog za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu jeste činjenica da se od dana donošenja Zakona, odredba članka 137. Zakona u praksi uopće ne implementira. Pored toga, prirodne nesreće iz srpnja i kolovoza iz 2012. godine (veliki šumski i drugi požari) nametnuli su potrebu za žurnim donošenjem Prijedloga zakona, o čemu su Federalni stožer civilne zaštite i Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donijeli posebne zaključke. Ostale predložene izmjene Zakona baziraju se na usklađivanje ovog zakona sa drugim propisima i otklanjanju greški u određenim odredbama Zakona, što se obrazlaže u nastavku.

III - OBJAŠNJENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Odredbom članka 1. vrši se usklađivanje sa primjedbama Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH.

Odredbom članka 2. vrši se usklađivanje sa odredbama Okvirnog zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 50/08).

Odredbom članka 3. vrši se usklađivanje sa odredbom članka 1. Prijedloga zakona, a po primjedbama Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH.

Odredba članka 4. usklađuje se sa odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara po kome općinski načelnik, odnosno gradonačelnik i vlade kantona donose planove zaštite i spašavanja.

Odredbom članka 5. ostavljena je mogućnost ako je dimnjačarska djelatnost organizirana na razini kantona ili za više općina u kantonu da odluku o organizaciji i radu dimnjačarske djelatnosti donosi mjerodavno tijelo kantona.

Jedna od općih mjera za zaštitu od požara je zabrana loženja vatre u šumama, šumskom i poljoprivrednom zemljištu na udaljenosti od 150m od šume. Obzirom da ova opća mjera za zaštitu od požara nije regulirana Zakonom o šumama odnosno ne postoji Zakon o šumama koji bi ovu mjeru regulirao to se moralo regulirati u odredbi članka 27. Zakona, odnosno člankom 6. predloženih izmjena.

Odredbom čl. 7., 8. i 9. vrši se usklađivanje sa propisima iz mjerodavnosti Federalnog ministarstva prostornog uređenja. Amandman I je sastavni dio ovog članka kojim se usklađuje odredba članka 37. Zakona sa Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju („Službeni glasnik BiH“ broj 59/07), na temelju kojeg Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine treba da donese poseban pravilnik o korištenju akademskih titula, te sticanju naučnih i stručnih zvanja na temelju kojeg će se poslovi propisani u ovoj odredbi Zakona, moći obavljati i sa stečenim prvim, drugim ili trećim ciklusom Bolonjskog sustava studiranja. Također, se vrši usklađivanje Zakona o zaštiti od požara i vatrogastva sa odredbama Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 29/03,23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 i 4/12 u daljem tekstu: Zakon o državnoj službi).

Odredbom članka 10. narečeni propis prema svom sadržaju je u mjerodavnosti Federalnog ministarstva unutarnjih poslova, pa se zbog toga ispravlja greška u Zakonu.

Odredbom članka 11. i 13. ispravlja se greška u Zakonu, jer se narečene tačke odnose na sustav aktivne zaštite od požara.

Odredbom članka 12. narečeni propis prema svom sadržaju je u mjerodavnosti Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, pa se zbog toga ispravlja greška u Zakonu.

Odredbom članka 14. otklanja se nedostatak, jer obvezu održavanja instalacija u ispravnom stanju mora imati i korisnik građevine i prostorije, a ne samo vlasnik.

U odredbi članka 15. i 16. ispravlja se tehnička greška, jer zakonom građevinski proizvodi nisu bili regulirani.

Odredbom članka 17. i 18. vrši se usklađivanje sa prihvaćenim primjedbama Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH. Pored toga stavkom 2. članka 17. predloženih izmjena, onemogućava se fizičkoj osobi da može vršiti poslove utvrđivanja stanja zaštite od požara i planiranja potrebnih mjera zaštite od požara.

Odredbom članka 19. vrši se usklađivanje sa odredbama Okvirnog zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 50/08 u daljem tekstu: Okvirni zakon o zaštiti i spašavanju).

U odredbi članka 20. ugrađen je Amandman II, kojim se vrši usklađivanje odredbe članka 75. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastva sa odredbama Zakona o državnoj službi.

Odredbom članka 21. vrši se usklađivanje sa odredbama Zakona o državnoj službi, jer su starješine postrojbi i njihovi zamjenici državni službenici koji ne mogu imati mandat.

U odredbi članka 22. regulira se obveza pravnih osoba koje upravljaju i gazduju šumama i šumskim zemljištem da osnuju vatrogasnu postrojbu ili službu za gašenje požara, jer ta obveza dosadašnjim rješenjem nije bila utvrđena, a cijeni se da je to neophodno. Također, vršena je korekcija ovog članka sukladno primjedbama Zakonodavno–pravnog povjerenstva Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH.

Odredbom članka 23. vrši se usklađivanje sa odredbama Okvirnog zakona o zaštiti i spašavanju.

U odredbi članka 24. ugrađen je Amandman III, kojim se vrši usklađivanje sa odredbama Zakona o državnoj službi.

Odredbom članka 25. predložene su izmjene odredbe članka 105. st. 1. i 2. Zakona, jer u Federaciji Bosne i Hercegovine ne postoji obrazovna ustanova srednjoškolskog smjera koja školuje vatrogasce, pa samim tim u radni odnos se moraju primati kandidati iz stavka 1. članka 105. Zakona.

Odredbom članka 26. prihvaćene su inicijative od zastupnika Parlamenta Federacije BiH da se jednom u tri godine izvrši obuka i provjera znanja iz oblasti zaštite od požara svih zaposlenih osoba, zbog troškova pravnih osoba koje imaju u realizaciji te obuke.

Odredbom članka 27. vrši se usklađivanje sa odredbom članka 78. Zakona.

Odredbom članka 28. precizira se postotak koji se osigurava u proračunu Federacije, kantona, općine i grada za financiranje obveza utvrđenih u odredbi čl. 134. do 136. Zakona, jer od usvajanja Zakona do sada u praksi se u proračunu Federacije nisu planirala niti minimalna sredstva za implementaciju ovog Zakona, a kantoni, općine i grad ako su i izdvajali sredstva za ove namjene, to su bila neznatna sredstva koja nisu mogla osigurati da Zakon zaživi u neophodnom kapacitetu. Predloženo zakonsko rješenje ne predstavlja dodatno opterećenje, kako to predviđa Federalno ministarstvo finansija/financija, jer ova sredstva ne moraju biti odmah planirana na pozicijama proračunskih rashoda, nego se mogu planirati u okviru Tekuće proračunske pričuve. Na taj način sredstva ne bi bila konstantno opterećenje za Proralun, nego bi se povlačila iz Proračunske pričuve kad se za to ukaže potreba tijekom proračunske godine. S tim, što kod planiranja Tekućih proračunskih pričuva treba uzeti u obzir koliki je iznos sredstava potrebno osigurati za implementaciju članka 27. predloženih izmjena.

Odredbom čl. 29. i 30. predlažu se izmjene odredbe članka 137. Zakona, jer od donošenja Zakona, odredba članka 137. Zakona u praksi se gotovo uopće ne implementira, zbog različitog tumačenja. Ostvarena financijska sredstva po ovom temelju su skromna i zbog toga nisu mogla poslužiti svrsi radi koje je ova naknada i uvedena. Da bi se izbjegla nepreciznost članka 137. Zakona, koji je dozvoljavao osiguravajućim društvima da sami određuju šta je funkcionalna premija, zbog toga je nužno izvršiti izmjenu ovog članka. „Funkcionalna premija“ je apstraktan pojam i u poslovnim knjigama se posebno ne iskazuje. Funkcionalna premija može da bude za svako osiguravajuće društvo različito u zavisnosti šta osiguravajuće društvo odredi da je funkcionalna premija. To govori koliko je ovaj parametar podložan subjektivnoj procjeni osiguravajućeg društva i samim tim neobjektivan. Osiguravajuća društva su utvrđivala funkcionalnu premiju za svaku vrstu osiguranja kod koje je u pokriću osiguranja obuhvaćen rizik od požara, a zakonodavac je očekivao da se iz ukupne premije osiguranja po određenom procentu izdvajaju sredstva za implementaciju ovog Zakona. Dosadašnjim rješenjem nije precizirano šta je osnovica za ovu naknadu i kod obveznika uplate ove naknade nije se mogla izvršiti adekvantna kontrola, pa se zbog toga pristupilo izmjeni istog.

Pored toga, izdvajanje finankijskih sredstava iz Premije osiguranja i sredstva koja se izdvoje po temelju izmjenjenog članka 137. su u direktnoj funkciji razvitka i

zaštite države Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, kantona i općina i pravnih osoba, jer će se na ovaj način osigurati resursi za preventivne i represivne mjere u zaštiti od požara i vatrogastvu, čime će se osigurati mnogo manje štete od požara na gospodarskim objektima i resursima.

Predviđena financijska izdvajanja za pravne osobe i državna tijela koji imaju formiranu vatrogasnu postrojbu ne mogu se smatrati dodatnim opterećenjem, jer financijska sredstva za funkcioniranje zaštite od požara i vatrogasne djelatnosti koriste i istim se osiguravaju od eventualnih šteta i zastoja u poslovanju koje mogu izazvati požari. Dakle, pravne osobe i državna tijela koji imaju formiranu vatrogasnu postrojbu sva sredstva koja izdvoje koriste za vlastito financiranje zaštite od požara i vatrogasnu djelatnost. Osiguravajuća društva, takođe, neće imati slabiji financijski rezultat radi financijskih izdvajanja za vatrogastvo, iz razloga što će prilikom računanja premije osiguranja u istu uračunati i ova izdvajanja financijskih sredstava. Dakle, osiguranik koji zaključi policu osiguranja sa osiguravajućim društvom će i platiti ovu naknadu.

Način obračunavanja i uplatu prikupljenih sredstava je neophodno urediti propisom koji donosi Federalno ministarstvo finansija/financija, što je svakako u mjerodavnosti narečenog ministarstva. Raspodjelu sredstava za dragovoljna vatrogasna društva trebaju utvrditi kantoni i općine svojim propisom.

Člankom 31. briše se dosadašnje rješenje kojim bi se općine koje imaju manje od 15.000 stanovnika ili su ekonomski nerazvijene odredile prema kategorijama područja posebne zaštite koja su uređena zakonom koji se odnosi na poticaj za razvitak područja posebne zaštite u Federaciji, jer ovaj zakon nije donesen a prema svemu sudeći upitno je njegovo donošenje. Zbog toga se predlažu izmjene u članku 141., jer cilj ovog članka u konačnici jeste da se pomogne ekonomsko nerazvijenim općinama koje nisu u mogućnosti osigurati financijska sredstva za financiranje profesionalne vatrogasne postrojbe.

Odredbom članka 32. vrši se izmjena članka 146. Zakona iz razloga što propis po kojem federalni inspektori polažu stručni ispit predviđen za inspektora nije donesen i nema naznaka kad će biti donijet, što u krajnjem ne omogućava prijem federalnog inspektora za zaštitu od požara.

Člankom 33. vrši se usklađivanje sa odredbom članka 31. predloženih izmjena.

Člankom 34. vrši se usklađivanje sa odredbom članka 47. stavak 4. odnosno sa odredbom članka 12. predloženih izmjena.

Odredbom članka 35. navedeni propis prema svom sadržaju je u mjerodavnosti Federalnog ministarstva prostornog uređenja, pa se zbog toga ispravlja greška u Zakonu.

Odredbom članka 36. briše se propis koji je prema svom sadržaju u mjerodavnosti Federalnog ministarstva prostornog uređenja i dodaje se propis koji je u mjerodavnosti Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije.

Odredbom članka 37. vrši se usklađivanje sa odredbom članka 39. Zakona i članka 10. predloženih izmjena.

Odredbom članka 38. vrši se usklađivanje sa odredbom članka 18. predloženih izmjena.

Člankom 39. vrši se usklađivanje sa odredbom članka 17. i 18 predloženih izmjena zakona i vrši usklađivanje sa primjedbama Agencije za nadzor osiguranja.

Odredbom članka 40. povećava se novčana kazna za prekršaje do maksimalno predviđenog iznosa u Zakonu o prekršajima u Federaciji BiH. Istovremeno se vrši usklađivanje sa odredbom članka 6. i 17. predloženih izmjena i usklađivanje sa primjedbama Agencije za nadzor osiguranja.

Članak 41. usklađen je sa sugestijama Zakonodavno–pravnog povjerenstva Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH.

Člankom 42. predloženih izmjena i dopuna Zakona regulira se stupanje na snagu ovog Zakona.

IV - FINACIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog zakona u Proračunu Federacije BiH moraju se planirati finacijska sredstva predviđena u odredbi članka 28. predloženih izmjena uz obvezu da se osiguraju i sredstva iz članka 30. predloženih izmjena, s tim što ova sredstva ne moraju biti odmah planirana na pozicijama proračunskih rashoda, nego se mogu planirati u okviru Tekuće proračunske pričuve. Na taj način sredstva ne bi bila konstantno opterećenje za Proračun, nego bi se povlačila iz Proračunske pričuve kad se za to ukaže potreba tijekom proračunske godine. S tim, što kod planiranja Tekućih proračunskih pričuva treba uzeti u obzir koliki je iznos sredstava potrebno osigurati za implementaciju članka 28. predloženih izmjena.

V - MIŠLJENJA MJERODAVNIH TIJELA

Prijedlog zakona usaglašen je sa Federalnim ministarstvom pravde, Federalnim ministarstvom finansija – Federalnim ministarstvom financija i Uredom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije.

Federalno ministarstvo pravde, svojim Mišljenjem broj: 03-49-3500/12, od 15.08.2012. godine, nije imalo primjedbi niti sugestija iz okvira svoje mjerodavnosti.

Federalno ministarstvo financija, svojim Mišljenjem broj: 06-14-4856/12, od 11.09.2012 godine, dalo je određene primjedbe koje ova Uprava kao takve, nije prihvatila, jer Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu, niti Prijedlogom zakona za izmjenu i dopunu nije predviđeno da Federacija osniva profesionalnu vatrogasnu postrojbu, pa je zbog toga predviđeno da se sredstva iz članka 137. st.1. i 2. Prijedloga zakona raspoređuju na kanton i općinu. Veoma važno je napomenuti, da su sredstva koja se Prijedlogom zakona osiguravaju u Proračunu Federacije, sasvim dovoljna za obveze Federacije predviđene člankom 134. Zakona. Pored toga, predloženo zakonsko rješenje ne predstavlja dodatno opterećenje, kako to predviđa Federalno ministarstvo finansija – financija, jer ova sredstva ne moraju biti odmah planirana na pozicijama proračunskih rashoda, nego se mogu planirati u okviru Tekuće proračunske pričuve. Obrazloženje je dato pod točkom IV ovog obrazloženja.

Pored toga, predviđeno je da 0,3% sredstava koja izdvajaju pravne osobe i državna tijela zadržavaju za svoje potrebe zaštite od požara i vatrogastva, pa će pravne osobe o i državna tijela koji formiraju vlastite vatrogasne postrojbe koristiti ta sredstva za funkcioniranje vatrogasne djelatnosti i zaštite od požara.

Predloženi način financiranja zaštite od požara i vatrogastva nije destimulativan, naprotiv ovaj način će upravo stimulirati pravne osobe i državna tijela da razvijaju svoje strukture zaštite od požara i vatrogastva, što je direktno u funkciji razvitka zaštite od požara i vatrogastva u Federaciji BiH i u Bosni i Hercegovini.

Ured Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije je svojim Mišljenjem broj: 02-07-02/1-44-753/12, od 23.08.2012. godine imalo određene primjedbe koje je ova Uprava ugradila u odgovarajuće odredbe Prijedloga zakona.

Osim toga, u postupku izrade Prijedloga zakona pribavljena su stručna mišljenja Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije i Federalnog ministarstva prostornog uređenja, kao i mišljenje Federalnog stožera civilne zaštite sa 3. redovite sjednice, održane 29.02.2012. godine. Mišljenja tih tijela u cjelosti su prihvaćena, što znači da su njihovi prijedlozi i sugestije ugrađeni u tekst Prijedloga zakona. Pribavljeno je i mišljenje Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH, čije primjedbe su djelomično usvojene.

Također, izjašnjenjem za Vladu Federacije Bosne i Hercegovine na Amandmane na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, koje je podnijela g-đa Jasmina Zubić, zastupnica u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, ova Uprava nije prihvatila predložene Amandmane I i II, jer u sadašnjoj odredbi članka 137. Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09 u daljem tekstu: Zakon) utvrđeno je da društva za osiguranje i druge pravne osobe koje se bave osiguranjem imovine pravnih i fizičkih osoba, dužna su izdavajati finansijska sredstva iz premije osiguranja imovine od požara i prirodnih sila u iznosu od 6%, a 1% sredstava od naplaćene funkcionalne premije osiguranja, koja se odnosi na osiguranje motornih vozila. Prema tome, društva za osiguranje već izdvajaju ova sredstva od 2009. godine od dana kada je stupio na snagu Zakon. Od donošenja Zakona, odredba članka 137. Zakona u praksi, zbog različitog tumačenja i utvrđivanja šta je osnovica, gotovo uopće se ne implementira i ne daje finansijske efekte koji su se trebali postići ovom zakonskom odredbom. Činjenica da su ostvarena finansijska sredstva po ovom temelju skromna i zbog toga nisu mogla poslužiti svrsi radi koje je ova naknada uvedena, a i da bi se izbjegla nepreciznost članka 137. Zakona, koji je dozvoljavao osiguravajućim društvima da sami određuju šta je funkcionalna premija, bilo je nužno izvršiti izmjenu ovog članka. Na pismeno traženje da se pojasni pojam „funkcionalna premija“, odgovor je da je to apstraktan pojam i u poslovnim knjigama se posebno ne iskazuje. Funkcionalna premija može da bude za svako osiguravajuće društvo različita u zavisnosti šta osiguravajuće društvo odredi da je funkcionalna premija. To govori koliko je ovaj parametar podložan subjektivnoj procjeni osiguravajućeg društva i samim tim neobjektivan. Osiguravajuća društva su utvrđivala funkcionalnu premiju za svaku vrstu osiguranja kod koje je u pokriću osiguranja obuhvaćen rizik od požara, a zakonodavac je očekivao da se iz ukupne premije osiguranja po određenom procentu izdvajaju sredstva za implementaciju ovog Zakona. Dosadašnjim rješenjem nije precizirano šta je osnovica za ovu naknadu i kod obveznika uplate ove naknade nije se mogla izvršiti adekvantna kontrola. Zbog toga su predložene izmjene članka 137. Zakona na način kako je to regulirano u članku 28. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama narečenog zakona.

Pored toga, izdvajanje finansijskih sredstava iz Premije osiguranja i sredstva koja se izdvoje po temelju izmjenjenog članka 137. su u direktnoj funkciji razvitka i zaštite države Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, kantona i općina i pravnih osoba, jer će se na ovaj način osigurati resursi za preventivne i represivne mjere u zaštiti od požara i vatrogastvu, čime će se osigurati mnogo manje štete od požara na privrednim objektima i resursima.

Predviđena finansijska izdvajanja za pravne osobe i državna tijela koji imaju formiranu vatrogasnu postrojbu ne mogu se smatrati dodatnim opterećenjem, jer finansijska sredstva za funkcioniranje zaštite od požara i vatrogasne djelatnosti koriste i istim se osiguravaju od eventualnih šteta i zastoja u poslovanju koje mogu izazvati požari. Dakle, pravne osobe i državna tijela koji imaju formiranu vatrogasnu

postrojbu sva sredstva koja izdvoje koriste za vlastito financiranje zaštite od požara i vatrogasnu djelatnost. Osiguravajuća društva, takođe, neće imati slabiji financijski rezultat radi financijskih izdvajanja za vatrogastvo, iz razloga što će prilikom računanja premije osiguranja u istu uračunati i ova izdvajanja financijskih sredstava. Stoga osiguravajuća društva neće biti ni na koji način dovedena u nepovoljniji položaj nego što su ga imala prije usvajanja ovog zakona. Ovim zakonom se osigurava veći priliv ovih sredstava i potencira što veći broj osiguranika u ovoj oblasti.

Shodno narečenom, predlagač Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu smatra da odredba članka 29. narečenog zakona, kojom se mijenja odredba člana 137. Zakona, nisu dovedena osiguravajuća društva i druge pravne osobe koje se bave osiguranjem imovine pravnih i fizičkih osoba u neravnopravan položaj pred zakonom, jer je ova obveza bila utvrđena u članku 137. Zakona, a predloženim izmjenama je samo precizirana osnovica, da bi sva osiguravajuća društva bila u istom položaju i primjenjivala procenat za izračun naknade na istu osnovicu.

ODREDBE ZAKONA O ZAŠTITI OD POŽARA I VATROGASTVU KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 8.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na građevine i prostore tijela i institucija Bosne i Hercegovine i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine koja se nalaze na području Federacije, ako propisom Bosne i Hercegovine nije drugačije određeno.

Članak 13.

Federalna uprava civilne zaštite, u oblasti zaštite od požara i vatrogastva, vrši sljedeće poslove:

1) provodi utvrđenu politiku i osigurava izvršenje ovog zakona i drugih federalnih propisa iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva u pravnim osobama, državnim tijelima i drugim institucijama u Federaciji;

2) izrađuje procjenu ugroženosti od požara i program razvoja zaštite od požara i vatrogastva u okviru Procjene ugroženosti, odnosno Programa razvoja iz članka 11. stavak 1. točka. 1. i 2. ovog zakona;

3) prati organizaciju i provedbu poslova zaštite od požara i vatrogarstva u pravnim osobama, državnim tijelima i drugim institucijama u Federaciji koji su ovim zakonom i drugim propisima stavljeni u njezinu nadležnost;

4) izvršava zadatke zaštite od požara i vatrogastva utvrđene u dokumentima iz točke 2. ovog članka i ostvaruje suradnju s federalnim ministarstvima u izvršavanju zadataka zaštite od požara iz njihove nadležnosti;

5) vrši inspekcijski nadzor zaštite od požara i vatrogastva u skladu s ovim zakonom;

6) ostvaruje odgovarajuću suradnju s kantonalnim upravama civilne zaštite i službama civilne zaštite grada i općina glede zaštite od požara i vatrogastva koja su ovim zakonom stavljena u nadležnost kantona, grada i općine i tim tijelima pruža odgovarajuću stručnu i drugu pomoć, radi pravilnog i potpunog vršenja tih poslova;

7) sudjeluje u akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom ili eksplozijama;

8) poduzima odgovarajuće mjere u oblasti organizacije i provedbe stručne poduke i osposobljavanja zaposlenih osoba u pravnim osobama, državnim tijelima i drugim institucijama iz oblasti zaštite od požara, kao i pripadnika vatrogasnih postrojba i drugih osoba za potrebe vatrogastva u Federaciji, u skladu sa ovim zakonom;

9) poduzima i predlaže odgovarajuće mjere na planiranju i nabavi tehničkih sredstava i vatrogasne opreme potrebne za vatrogastvo u Federaciji;

10) rješava po žalbama koje se izjave na rješenja tijela uprave civilne zaštite kantona, općina i grada, koja su donesena na osnovi ovog zakona;

11) ostvaruje odgovarajuću suradnju u oblasti zaštite od požara i vatrogastva s institucijama Bosne i Hercegovine nadležnim za oblast zaštite od požara u pitanjima koja su od zajedničkog interesa za Federaciju i Bosnu i Hercegovinu, s nadležnim tijelom civilne zaštite Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, kao i sa susjednim i drugim državama u vezi s zaštitom od požara i vatrogastva koja su od zajedničkog interesa;

12) vrši i druge poslove zaštite od požara i vatrogastva u skladu s ovim zakonom i podzakonskim propisima donešenim na osnovi ovog zakona.

Za vršenje poslova iz stavka 1. ovog članka u Federalnoj upravi civilne zaštite osniva se organizacijska postrojba za zaštitu od požara i vatrogastvo.

Članak 20.

Zaštita od požara se organizira i provodi u svim stambenim i drugim zgradama i objektima i na svim prostorima koji se smatraju građevinama prema članku 36. Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», br. 2/06, 72/07 i 32/08) i Uredbi o tehničkim svojstvima koje građevine moraju zadovoljavati u pogledu sigurnosti te načina korištenja i održavanja građevina („Službene novine Federacije BiH“, br. 29/07 i 51/08) koji prema procjeni ugroženosti od požara mogu biti izloženi opasnostima od izbijanja i širenja požara. Te građevine i prostori su:

1) građevine trajno povezane s tlom koje se sastoje od građevinskog sklopa ili od građevinskog sklopa i ugrađene opreme, kao i samostalna postrojenja trajno povezana s tlom;

2) saobraćajne, vodoprivredne i energetske građevine i površine sa pripadajućim instalacijama, telekomunikacijske građevine i instalacije, građevine i instalacije komunalne infrastrukture;

3) proizvodne i druge gospodarske građevine i postrojenja, skladišta, sajmišta i slične građevine;

4) objekti na vodnim površinama (ribogojilišta), plutajuće platforme i sl.;

5) trgovi, javne površine, javne zelene površine, igrališta, sportske građevine, groblja, deponije otpadaka, javne pijace, skloništa i slične građevine.

Zaštita od požara se organizira i provodi i za šume, šumska i poljoprivredna zemljišta i ostale prirodne resurse.

Zaštitu od požara dužni su da organiziraju i provode pravne i fizičke osobe, državna tijela Federacije, kantona, grada i općine i druge institucije koji su vlasnici ili korisnici građevina i prostora iz stavka 1. i šuma, šumskog i poljoprivrednog zemljišta iz stavka 2. ovog članka (u daljem tekstu: vlasnici ili korisnici građevina i prostora).

Zaštitu od požara dužni su da organiziraju i provode i građani u svojim stanovima i stambenim zgradama (kućama) i drugim objektima i prostorima što ih koriste za svoje potrebe. Svi objekti koji su priključeni na niskonaponsku mrežu u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona moraju biti zaštićeni osiguračima – sklopkama – rastavljačima ugrađenim na mjestu priključka na niskonaponsku mrežu, a koji zadovoljavaju uvjete propisane normom BAS EN 60947-3. Osigurači – sklopke – rastavljači se mogu ugraditi i na mjestima grananja niskonaponske mreže, čiji će optimalan broj zavisno od konfiguracije mreže odrediti mjerodavna elektrodistribucija.

Članak 21.

Osnovni nositelj organizacije i provedbe zaštite od požara su općina i grad, kao postrojbe lokalne samouprave, te kanton koji je odgovoran za ta pitanja na svom području, a jedinstveno funkcioniranje te zaštite na cijelom području Federacije osigurava Federacija, na način predviđen ovim zakonom.

Organizacija i funkcioniranje zaštite od požara u općini i gradu utvrđuje se u planu zaštite od požara općine odnosno grada, koji donosi općinsko, odnosno gradsko vijeće na prijedlog općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika, a plan zaštite od požara kantona donosi skupština kantona, - na prijedlog vlade kantona.

Plan zaštite iz stavka 2. ovog članka izrađuje se na osnovi procjene ugroženosti od požara područja općine i grada, odnosno kantona i kadrovskim, materijalnim i drugim uvjetima koji su bitni za tu zaštitu, s tim da se za plan zaštite kantona u obzir uzimaju i potrebe utvrđene u procjenama ugroženosti od požara područja općina i grada s područja kantona.

Članak 26.

Općinsko, odnosno gradsko vijeće svojom odlukom uređuje organizaciju i rad dimnjačarske djelatnosti, rokove čišćenja dimnjaka, uvjete za vršenje dimnjačarske službe, te druga pitanja bitna za obavljanje dimnjačarske djelatnosti, te obavljanje nadzora nad radom dimnjačarske službe.

Članak 27.

Opće mjere za zaštitu od požara u smislu ovog zakona su:

- 1) izbor lokacije i dispozicija građevine, te izbor materijala, uređaja, instalacija i konstrukcija kojima će se spriječiti ili svesti na najmanju mjeru mogućnost izbijanja i širenja požara;
- 2) izgradnja prilaznih putova i prolaza za vatrogasna vozila i tehniku;
- 3) izgradnja požarnih stuba i pomoćnih izlaza;
- 4) osiguranje potrebnih količina vode i drugih sredstava za gašenje požara;
- 5) organizacija osmatračko-dojavne službe, izradba i održavanje protupožarnih prosjeka i putova, osiguranje opreme i sredstava za gašenje šumskih požara, te druge mjere zaštite od požara na otvorenom prostoru;
- 6) zabrana uporabe otvorene vatre i drugih izvora paljenja na mjestima i prostorima gdje bi zbog toga moglo doći do požara;
- 7) izbor i održavanje tehnoloških procesa i uređaja kojima se jamči sigurnost protiv požara;
- 8) postavljanje uređaja za javljanje, gašenje i sprječavanje širenja požara, uređaja za mjerenje koncentracije zapaljivih i eksplozivnih plinova, para ili prašine u zraku i drugih uređaja za kontrolu sigurnog odvijanja tehnološkog procesa;
- 9) održavanje i kontrola isparavnosti uređaja i instalacija čija neispravnost može utjecati na nastanak i širenje požara;
- 10) poduka svih zaposlenih osoba i građana u praktičnoj uporabi aparata za gašenje početnoga požara, kao i drugih priručnih sredstava i opreme za gašenje požara.

Opće mjere iz stavka 1. ovog članka dužni su provoditi svi vlasnici i korisnici građevina i prostora što ih koriste u svom radu.

Članak 33.

Pri projektiranju stambenih građevina sa četiri ili više nadzemnih etaža, industrijskih građevina, energetskih objekata i građevina za javnu uporabu (bolnice, hoteli, športske i druge dvorane, robne kuće, škole, prometne postaje, zračne luke i drugi slični objekti) obvezno se, uz komunikacijsko, projektiraju i požarne stube.

Požarno se stube određuje na osnovi odgovarajućih standarda iz članka 31. stavak 2. točka 7. ovog zakona i analize požarnog opterećenja, načina širenja požara, rizika od požara i materijalne vrijednosti građevine ili njezinog dijela.

Članak 36.

Radi dobivanja rješenja o odobrenju za građenje, investitor je dužan, uz glavni projekt za građevine iz članka 31. stavak 1. i članka 33. stavak 1. ovog zakona, priložiti i stručnu ocjenu i mišljenje ovlaštene pravne osobe iz članka 37. ovog zakona, da su u tehničkoj dokumentaciji u potpunosti primijenjeni propisi, standardi i drugi normativi zaštite od požara, te da je osigurana funkcionalnost i djelotvornost projektom predviđenih mjera zaštite od požara.

Stručnu ocjenu i mišljenje iz stavka 1. ovog članka ne mogu davati pravne osobe koje su sudjelovale u izradi glavnog projekta.

Članak 37.

Za davanje stručne ocjene i mišljenja iz članka 36. ovog zakona, može se ovlastiti pravna osoba registrirana za djelatnost zaštite od požara koja ima u stalnom radnom odnosu odgovarajući broj osoba različite struke s visokom stručnom spremom, najmanje VII stupanj, iz oblasti zaštite od požara, sigurnosti i tehničkih struka koje se određuju propisom iz članka 159. stavak 1. točka 1. ovog zakona i koje raspolažu odgovarajućim uređajima za ispitivanje izdržljivosti i otpornosti materijala i opreme za toplotu i vatru, kao i za ispitivanje funkcionalnosti uređaja, sprava i opreme za gašenje požara, a koja se bliže određuju u propisu iz članka 159. stavak 1. točka 1. ovog zakona.

Rješenje o ispunjavanju uvjeta iz stavka 1. ovog članka, na zahtjev pravne osobe koja traži to odobrenje donosi tijelo uprave za prostorno uređenje nadležno za donošenje tog rješenja, uz pribavljeno mišljenje nadležnoga tijela uprave civilne zaštite. Rješenje se izdaje na način predviđen u propisu iz članka 159. stavak 1. točka 1. ovog zakona.

Članak 39.

Korisnici aparata za gašenje početnih požara (u daljnjem tekstu: aparat) dužni su osigurati njihovo održavanje i ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti u skladu s propisima o tehničkim normativima i standardima koji se odnose na ta pitanja i uputom proizvođača, odnosno najmanje jednom u šest mjeseci ako takva uputa ne postoji.

Održavanje i ispitivanje aparata iz stavka 1. ovog članka mogu vršiti pravne osobe koje su registrirane i ovlaštene za tu djelatnost, a neposredne poslove održavanja i ispitivanja mogu vršiti osobe koje su položile stručni ispit iz stavka 6. ovog članka i koje imaju odobrenje od proizvođača, s tim da se pod istim uvjetima na obavljanju tih poslova mogu angažirati profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe.

O svakom izvršenom pregledu i ispitivanju piše se zapisnik koji sadrži: nadnevak ispitivanja, identifikacijske podatke aparata, ime i potpis osobe koja je izvršila ispitivanje i nedvosmislenu konstataciju o ispravnosti aparata, i taj zapisnik se dostavlja vlasniku aparata.

Evidencijska kartica se može postaviti ili zalijepiti na aparat samo ako je ispitan i ispravan.

Aparat čija se posuda ili neki njezin dio moraju ispitivati na tlak, smatra se neispravnim ako ispitivanje iz stavka 2. ovog članka nije obavljeno u skladu s propisom iz stavka 6. ovog članka, a aparat za koji ne postoji evidencija o njegovoj ispravnosti smatra se neispravnim.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, u suradnji sa Federalnom upravom civilne zaštite, propisat će uvjete što ih moraju ispunjavati pravne osobe koje obavljaju kontrolu ispravnosti, servisiranje i održavanje aparata, te i sadržaj i način polaganja stručnog ispita za osobe koje osobno (neposredno) obavljaju poslove ispitivanja, servisiranja i održavanja aparata za gašenje početnog požara iz stavka 1. ovog članka.

Članak 46.

Vatrogasno dežurstvo se organizira i provodi u uvjetima povećane požarne opasnosti, što se odnosi na sljedeće situacije:

1) na mjestima na kojima se privremeno skladište zapaljive tekućine i plinovi u količini do 5 m³, što organizira vlasnik ili korisnik građevine;

2) na privremenim mjestima koja nisu za to predviđena, na kojima se izvode radovi zavarivanja, rezanja i lemljenja, upotrebom opreme, aparata i uređaja s otvorenim plamenom i koji varniče, a koji mogu prouzročiti nastajanje i širenje požara, što organizira izvođač tih radova;

3) za objekte i prostore u kojima se organiziraju športske, gospodarske, zabavne, političke i druge manifestacije na kojima se očekuje veći broj posjetitelja, što organiziraju organizatori tih manifestacija;

4) na područjima na kojima se nalaze šume, šumsko ili poljoprivredno zemljište, koja su klasificirana u I. i II. stupanj ugroženosti od požara, utvrđene u propisima iz te oblasti, što organiziraju vlasnici ili korisnici tih prostora;

5) na prostorima i objektima koji se odnose na zaštićena područja prirode i kulturno– historijskoga naslijeđa, organizira državno tijelo, pravna osoba i druga institucija kojima su dani na korištenje i upravljanje ti prostori i objekti.

Vatrogasno dežurstvo iz stavka 1. ovog članka, mogu obavljati profesionalni i dobrovoljni vatrogasci ili druge osobe osposobljene za tu zaštitu, u skladu s programom obuke iz članka 128. stavak 6. ovog zakona.

Vlasnici ili korisnici objekata i prostora iz stavka 1. ovog članka mogu organizirati to dežurstvo samostalno ili angažirati pravnu osobu ili agenciju koja se profesionalno bavi tim poslovima.

Za dežurstvo iz stavka 1. točka 3. ovog članka potrebno je načiniti plan preventivnog osiguranja, u kojemu se određuje vatrogasno dežurstvo, odnosno broj dežurnih profesionalnih ili dobrovoljnih vatrogasaca, potrebna oprema, uređaji i druga sredstva potrebna za zaštitu od požara i plan evakuacije. Za trajanja športske, gospodarske, zabavne, političke ili druge manifestacije, sva vrata na putovima evakuacije moraju biti otključana, a putovi evakuacije prohodni.

Za dežurstvo iz stavka 1. točka 4. ovog članka, organizira se motrilačko– dojavna služba, što se vrši u skladu s posebnim propisom kojim je uređena ova materija, a dežurstvo iz stavka 1. točke 5. ovog članka organizira se kao stalno dežurstvo.

Vatrogasno dežurstvo mora trajati sve dok traje potreba zbog koje je dežurstvo i određeno.

(14) Ispravnost i funkcionalnost uređaja, opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 47.

Vlasnik ili korisnik građevine mora prije početka uporabe ugrađenog sustava aktivne zaštite od požara pribaviti potvrdu o ispravnosti i funkcionalnosti sustava, i vršiti njegovu stalnu tehničku kontrolu u skladu s ovim zakonom, tehničkim propisima i uputama proizvođača, koji se odnose na ta pitanja.

Nakon obavljenog ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti, pravna osoba koja je izvršila ispitivanje izdaje potvrdu o ispravnosti i funkcionalnosti, te preslik potvrde dostavlja nadležnoj inspekciji zaštite od požara, koja o tome vodi evidenciju, s tim da ispitivanje ne može vršiti pravna osoba koja je ugradila sustav aktivne zaštite od požara.

Potvrdu iz stavka 2. ovog članka izdaje pravna osoba koja ispunjava uvjete za ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti, s tim što je ta osoba dužna ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti vršiti prema propisima iz stavka 1. ovog članka.

Obujam i postupak provjere i ispitivanja, sadržaj potvrde o ispravnosti i funkcionalnosti ugrađenog sustava aktivne zaštite od požara, kao i uvjete koje moraju ispunjavati pravne osobe koje vrše te poslove, uređuju se propisom što ga

donosi Federalna uprava civilne zaštite u saradnji sa Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije i Federalnim ministarstvom unutarnjih poslova.

(15) Održavanje u ispravnom stanju i kontrola ispravnosti uređaja za dojavu i gašenje požara

Članak 50.

Vlasnici građevina i prostora i upavitelji stambenih objekata dužni su održavati u ispravnom stanju postrojenja, uređaje, električne, plinske, ventilacijske i druge instalacije, dimnjake i ložišta koji mogu prouzročiti nastajanje i širenje požara, u skladu s tehničkim normativima i uputama proizvođača, koji se odnose na ta pitanja, o čemu moraju voditi evidenciju i posjedovati odgovarajuću dokumentaciju.

Ako se ne može utvrditi vlasnik iz stavka 1. ovog članka, obveze utvrđene u tom stavku preuzima korisnik građevine, odnosno prostora.

(18) Certifikat o usklađenosti opreme, uređaja i drugih sredstava za zaštitu od požara s propisima i standardima

Članak 51.

Oprema, uređaji i druga sredstva za zaštitu od požara prije stavljanja u promet moraju biti usklađena sa zahtjevima važećih propisa i standarda, što se dokazuje certifikatom o usklađenosti.

Izgled i način postavljanja certifikacijskog znaka mora biti sukladno odgovarajućim propisima iz stavka 1. ovog članka.

Ocjenjivanje usklađenosti opreme, uređaja i drugih sredstava za zaštitu od požara može obavljati tijelo za ocjenjivanje usklađenosti koje ovlasti Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, u skladu sa Zakonom o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanje usklađenosti („Službeni glasnik BiH“, broj 45./04.).

Oprema, uređaji i druga sredstva za zaštitu od požara, koja ne ispunjavaju uvjete iz st. 1. i 2. ovog članka, ne smiju se stavljati u promet i uporabu.

Članak 52.

Osiguranje građevina od požara i eksplozija, koje vrše društva za osiguranje sastavni je dio sustava zaštite od požara.

Društva za osiguranje mogu vršiti osiguranje građevine pod uvjetima da su na građevini primijenjene najmanje sve mjere zaštite od požara predviđene ovim zakonom.

Osiguranik požarnog rizika koji koristi građevine i prostore u kojima može nastati požar ili koji olakšavaju njegovu širenje i objekti sa posebno rizičnim požarnim opterećenjem, mora se osigurati od odgovornosti za štetu koju može nanijeti trećim osobama, općini, gradu ili kantonu, odnosno Federaciji i bližim i daljnjim susjedima (odgovornost iz djelatnosti).

Članak 53.

Radi otklanjanja uzroka zbog kojih može nastati požar ili koji olakšavaju njegovu širenje, društva za osiguranje dužna su pri utvrđivanju uvjeta osiguranja, odnosno zaključenja ugovora o osiguranju s vlasnicima ili korisnicima građevine ili prostora, utvrditi stanje zaštite od požara u odnosu na propise i pravila tehničke prakse i na osnovi toga predvidjeti mjere kojima je svrha uklanjanje uzroka nastanka požara i smanjenje njihovih posljedica, ako su takve mjere potrebne, a u vremenu trajanja osiguranja kontrolirati njihovu provedbu i o tome voditi evidenciju.

Društvo za osiguranje može poslove utvrđivanja stanja zaštite od požara i planiranje potrebnih mjera zaštite od požara iz stavka 1. ovog članka, povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi specijalizovanoj i registriranoj za poslove zaštite od požara.

Društvo za osiguranje neće osigurati građevine i prostore osiguranika dok se ne otklone propusti i nedostaci koji za posljedicu mogu imati dovodenje u opasnost tuđi život i materijalna dobra od izbijanja požara.

Član 67.

Uloga Federacije u oblasti vatrogastva jeste u tome da koordinira i usmjerava aktivnosti općina, grada i kantona na organiziranju profesionalnih vatrogasnih postrojbi i obavljanju vatrogasne djelatnosti na području svake općine, grada i kantona, sukladno ovom zakonu. Pri obavljanju te uloge Federacija polazi od procjene ugroženosti od požara područja Federacije i programa razvitka zaštite od požara i vatrogastva iz članka 10. ovog zakona i ostvarivanja zadaća iz čl. 60, 62. i 63. ovog zakona, te u tom cilju pruža odgovarajuću stručnu, finansijsku, materijalnu i drugu pomoć u rješavanju tih pitanja u općini, gradu i kantonu.

U akcijama gašenja požara na otvorenom prostoru na području Federacije angažiraju se postrojbe za zračni transport i gašenje požara na području Federacije što se vrši na način uređen propisom Vlade Federacije donešen na temelju Zakona o zaštiti i spašavanju.

Članak 75.

Profesionalnom vatrogasnom postrojbe općine, grada i kantona ravna starješina postrojbe koji ispunjava uvjete utvrđene u pravilniku o unutrašnjoj organizaciji tijela uprave civilne zaštite općine, grada i kantona. Uvjeti se utvrđuju prema propisima koji se odnose na utvrđivanje radnih mjesta državnih službenika i namještenika tijela državne službe s tim da imaju VII. stupanj stručne spreme iz oblasti zaštite od požara i sigurnosti i tehničkih struka koje se utvrde u propisu iz članka 159. stavak 1. točka 1. ovoga zakona i tri godine radnog iskustva u vatrogasnim postrojbama, bez obzira u kojoj stručnoj spremi, te položen ispit za rukovoditelja akcije gašenja požara. U tom se propisu utvrđuju i nazivi funkcija starješina vatrogasnih postrojba.

Starješina vatrogasne postrojbe ima zamjenika koji mora ispunjavati iste uvjete glede stručne spreme i druge uvjete predviđene za starješinu postrojbe iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 76.

Postavljenje starješina vatrogasnih postrojba i njihovih zamjenika iz članka 75. ovoga zakona, na radno mjesto starješine odnosno zamjenika starješine vatrogasne postrojbe općine i grada vrši općinski načelnik, odnosno gradonačelnik, a zajedničke vatrogasne postrojbe kantona vrši rukovoditelj tijela uprave civilne zaštite kantona.

Postavljenje starješina i njihovih zamjenika iz stavka 1. ovoga članka vrši se po proceduri predviđenoj za postavljenje državnih službenika odnosno postavljenje namještenika prema zakonima iz članka 104. ovoga zakona i propisima donešenim na temelju tih zakona.

Članak 88.

U planu zaštite od požara općine, grada, odnosno kantona određuju se pravne osobe koje su dužne osigurati i vatrogasnu postrojbu ili na drugi način osigurati zaštitu od požara.

Obvezu iz stavka 1. ovoga članka imaju pravne osobe u kojima se proizvode, prerađuju, distribuiraju ili skladište zapaljive, eksplozivne i ostale opasne tvari, u

kojima zbog toga postoji povećana opasnost od požara ili eksplozija, što se određuje prema propisu iz članka 29. stavak 2. ovog zakona.

Pravne osobe koje nisu obuhvaćene stavkom 2. ovoga članka samostalno odlučuju o potrebi osnivanja vatrogasne postrojbe za svoje potrebe, što vrše u skladu sa svojom procjenom ugroženosti od požara i potrebama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara pravne osobe.

Članak 102.

Ako je za vatrogasnu intervenciju potrebna pomoć vatrogasnih postrojba Republike Srpske ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, tu pomoć traži Federalna uprava civilne zaštite kod nadležnog tijela Republike Srpske, odnosno Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a ako je potrebna vatrogasna pomoć drugih država, tu pomoć traži ta uprava putem nadležnog tijela vlasti Bosne i Hercegovine.

Ako se ocijeni da je u vatrogasnoj intervenciji potrebno na gašenje požara angažirati Oružane snage Bosne i Hercegovine, zahtjev za angažiranje tih snaga Ministarstvu obrane Bosne i Hercegovine podnosi Federalna uprava civilne zaštite kada, na osnovu raspoloživih podataka, procijeni da je potrebna ta pomoć, odnosno Federalni stožer civilne zaštite kada on ravna akcijama na području ugroženom požarom.

Podnošenje zahtjeva iz stavka 2. ovog članka vrši se u skladu sa Zakonom o obrani Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj 88./05.) i standardnim procedurama koje se propišu za angažiranje Oružanih snaga za pružanje pomoći civilnim strukturama vlasti u gašenju požara.

Članak 104.

Na radne odnose vatrogasaca koji se nalaze na radu u profesionalnoj vatrogasnoj postrojbi kantona, općine i grada (u daljnjem tekstu: profesionalni vatrogasac) primjenjuju se propisi o radnim odnosima koji važe za državne službenike i namještenike tijela državne službe, i to: za vatrogasce koji imaju visoku stručnu spremu najmanje VII. stupanj važi Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH,» br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05 i 8/06 – u daljnjem tekstu: Zakon o državnoj službi), a za vatrogasce koji imaju višu ili srednju stručnu spremu imaju status namještenika, važi Zakon o namještenicima u tijelima državne službe u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH,» broj 49/05 – u daljnjem tekstu: Zakon o namještenicima), te pitanja koja su određena ovim zakonom.

Članak 105.

U radni odnos za vršenje poslova iz nadležnosti profesionalne vatrogasne postrojbe koja se nalazi u tijelu uprave civilne zaštite Federacije, kantona, općine i grada mogu se primati samo vatrogasci, a za određene poslove i druge osobe (državni službenici i namještenici).

Kandidat za profesionalnog vatrogasca, uz opće uvjete za zasnivanje radnog odnosa utvrđene u zakonima iz članka 104. ovog zakona, mora ispunjavati i sljedeće posebne uvjete:

1) da ima najmanje III. stupanj školske spreme odgovarajuće struke tehničkoga smjera (vatrogasne, građevinske, metalske, kemijske, električarske, šumarske ili drugi smjer tehničke struke);

2) da je psihofizički i zdravstveno sposoban za vršenje poslova vatrogasca;

3) da se protiv njega ne vodi kazneni postupak, te da nije osuđivan za kazneno djelo protiv života i kazneno djelo protiv imovine.

Primljeni kandidat koji nema položen propisani ispit za profesionalnog vatrogasca iz članka 106. stavak 1. točka 1. ovoga zakona dužan je taj ispit položiti u roku iz stavka 2. tog članka.

Psihofizičku i zdravstvenu sposobnost za vršenje poslova vatrogasca utvrđuje nadležna zdravstvena ustanova prema propisu iz članka 163. ovoga zakona.

Članak 128.

Pravne osobe, državna tijela i druge institucije dužni su kontinuirano organizirati i provoditi stručno osposobljavanje i usavršavanje svih zaposlenika, odnosno državnih službenika i namještenika (u daljnjem tekstu: zaposlene osobe) koji se nalaze u radnom odnosu za provođenje mjera zaštite od požara na radnim mjestima na kojima se nalaze.

Poduka i osposobljavanje obuhvaća upoznavanje zaposlenih osoba sa svim izvorima opasnosti i načinu provođenja mjera zaštite od požara utvrđenih u općem aktu iz članka 24. ovog zakona.

Uz poduku iz stavka 1. ovog članka, obvezatno je najmanje jednom u dvije godine izvršiti poduku i provjeru znanja iz oblasti zaštite od požara svih zaposlenih osoba prema posebnom programu poduke iz stavka 6. ovog članka.

Poslove stručnog osposobljavanja zaposlenih osoba prema programu iz stavka 3. ovoga članka, mogu samostalno organizirati i provoditi pravne osobe, tijela i institucije iz stavka 1. ovog članka ili izvođenje te poduke povjeriti pravnim osobama koje su registrirane za tu djelatnost, a imaju ovlaštenje kantonalne uprave civilne zaštite da ispunjavaju uvjete za izvođenje poduke utvrđene u tom programu.

Zaposlene osobe koje se, u skladu s odredbom članka 24. stavak 1. točka 6. ovoga zakona, odrede da se staraju za sprovedbe poslova zaštite od požara, odnosno osobe raspoređene u službi zaštite od požara u pravnoj osobi, državnom tijelu i drugoj instituciji iz stavka 2. tog članka, moraju imati najmanje srednju stručnu spremu, u pravilu tehničkoga smjera, i položen ispit za protivpožarnu zaštitu iz stavka 6. ovoga članka.

Program poduke iz stavka 3. i sadržaj programa i način polaganja ispita iz stavka 5. ovog članka utvrđuje Federalna uprava civilne zaštite.

Članak 130.

Svi dobrovoljni vatrogasci koji se nalaze u dobrovoljnim vatrogasnim postrojbama koji su formirali dobrovoljna vatrogasna društva, kao i dobrovoljni vatrogasci koji se nalaze u vatrogasnim postrojbama formiranim u pravnim osobama, podliježu obvezi stručnog osposobljavanja i usavršavanja i polaganja stručnog ispita iz oblasti vatrogasne djelatnosti (ispit za dobrovoljnog vatrogasca).

Program poduke i osposobljavanja za dobrovoljne vatrogasce iz stavka 1. ovog članka, te sadržaj i način polaganja stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce propisuje Federalna uprava civilne zaštite.

Poduku i osposobljavanje prema programu iz stavka 2. ovoga članka, te polaganje stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce provode kantonalne uprave civilne zaštite i osiguravaju financijska sredstva za te poslove.

Sručni ispit iz oblasti vatrogastva, prema programu iz stavku 2. ovog članka, polažu i osobe koje obavljaju poslove portira, odnosno recepcionara u pravnim osobama, državnim tijelima i drugim institucijama.

Članak 133.

U proračunu Federacije, kantona, općine i grada osiguravaju se financijska sredstva potrebna za financiranje sljedećih obveza:

- 1) u proračunu Federacije - sredstva za obveze utvrđene u članku 134. ovoga zakona;
- 2) u proračunu kantona - sredstva za obveze utvrđene u članku 135. ovoga zakona;
- 3) u proračunu općine, odnosno grada - sredstva za obveze utvrđene u članku 136. ovoga zakona.

Članak 137.

Društva za osiguranje i druge pravne osoba koje se bave osiguranjem imovine pravnih i fizičkih osoba, dužna su izdvajati financijska sredstva iz premije osiguranja imovine od požara i prirodnih sila u iznosu od 6%, a 1% sredstava od naplaćene funkcionalne premije osiguranja koja se odnosi na osiguranje motornih vozila.

Sredstva iz stavka 1. ovoga članka uplaćuju se na poseban račun proračuna (trezora) kantona, a vode se na posebnom jedinstvenom transakcijskom računu proračuna Federacije, kantona, općine i grada. Ta sredstva se raspodjeljuju tako što 10 % pripada Federaciji, 20 % kantonu (od čega 4% za dobrovoljne vatrogasne postrojbe formirane u dobrovoljnim vatrogasnim društvima na razini kantona) i 70 % općini i gradu (od čega 6 % za dobrovoljne vatrogasne postrojbe formirane u dobrovoljnim vatrogasnim društvima u općini odnosno gradu, u kojoj su ta sredstva ostvarena).

Iznimno, u kantonima u kojima je formirana zajednička profesionalna vatrogasna postrojba za potrebe svih ili pojedinih općina na području kantona sredstva iz stavka 1. ovoga članka raspoređuju se tako što 5% pripada Federaciji, a kantonu 95% od čega 10 % za formirane dobrovoljne vatrogasne postrojbe u dobrovoljnim vatrogasnim društvima na razini kantona, s tim da se ova odredba ne odnosi na općine koje nisu obuhvaćene zajedničkom vatrogasnom postrojbom.

Nepotrošena sredstva na transakcijskom računu iz stavka 2. ovoga članka, ne gase se istekom kalendarske (fiskalne) godine, već se akumuliraju sa sredstvima koja se prikupljaju u tijeku naredne godine.

Sredstva iz st. 2. i 3. ovoga članka mogu se koristiti samo za nabavu vatrogasne opreme, tehničkih i drugih sredstava za vatrogasne postrojbe, stručno obučavanje i osposobljavanje vatrogasaca i održavanje opreme i vatrogasnih sredstava, te investicijsku izgradnju i opremanje objekata za potrebe vatrogasnih postrojba.

Uvjete, prioritete i način korištenja sredstava iz st. 2. i 3. za namjene iz stavka 5. ovoga članka, utvrđuju:

- 3) za sredstva Federacije - Vlada Federacije - na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite;
- 4) za sredstva kantona - vlada kantona - na prijedlog kantonalne uprave civilne zaštite;
- 5) za sredstva općine, odnosno grada - općinski načelnik, odnosno gradonačelnik na prijedlog službe civilne zaštite općine i grada.

Kontrolu uplate sredstava iz stavka 1. ovoga članka, vrše nadležna tijela i službe Federalnog ministarstva financija.

Članak 141.

Za općine koje imaju manje od 15 000 stanovnika ili su ekonomski nerazvijene, zbog čega nisu u mogućnosti u svom proračunu i drugim sredstvima predviđenim ovim zakonom u cjelini osigurati financijska sredstva potrebna za financiranje svoje profesionalne vatrogasne postrojbe, dodatna sredstva će osigurati kanton i Federacija.

Vlada Federacije će, u saradnji s vladama kantona, a na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite, odrediti općine iz stavka 1. ovoga članka i način osiguranja finansijskih sredstava za trajno financiranje potreba iz stavka 1. ovog članka.

Općine iz stavka 1. ovoga članka određuju se prema kategorijama područja posebne zaštite koja su uređena zakonom koji se odnosi na poticaj za razvoj područja posebne zaštite u Federaciji, kao i procjeni ugroženosti od požara područja Federacije.

Članak 146.

Poslove inspeksijskog nadzora iz članka 145. ovoga zakona iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva obavljaju federalni inspektori zaštite od požara i federalni inspektori za vatrogastvo, koji imaju prava i dužnosti inspektora utvrđena u Zakonu o organizaciji tijela uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH.» broj 35./05. - u daljnjem tekstu: Zakon o upravi). Inspeksijski nadzor provodi se po pravilima Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH,“ br. 2./98. i 48./99.).

Federalni inspektori iz stavka 1. ovoga članka, mogu biti osobe koje imaju najmanje visoku stručnu spremu, VII. stupanj, iz oblasti zaštite od požara, sigurnosti i tehničkih struka koje su utvrđene u propisu iz članka 159. stavak 1. točka 1. ovog zakona i najmanje pet godine radnoga staža, s tim da inspektor za zaštitu od požara mora imati položen stručni ispit predviđen za inspektora, a inspektor za vatrogastvo, osim stručnog ispita, mora imati položen i ispit za rukovoditelja akcije gašenja požara.

Federalna uprava civilne zaštite donosi propis o sadržaju i načinu vršenja inspeksijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 158.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite, donosi sljedeće propise:

1) pravila službe za profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe i vatrogasne postrojbe pravnih osoba;

2) propis o odori (uniformi), nazivima funkcija i funkcionalnim oznakama vatrogasaca u profesionalnim i dobrovoljnim vatrogasnim postrojbama, ovlasti starješina tih postrojba, zaštitnoj i radnoj odjeći i opremi vatrogasaca;

3) propis o tehničkim uvjetima koje mora zadovoljiti obrazovna ustanova u vezi sa školovanjem vatrogasaca u srednjim školama u suradnji s Federalnim ministarstvom obrazovanja i nauke i kantonalnim ministarstvima nadležnim za obrazovanje;

4) propise određene u članku 22. stavak 4., članku 107., članku 113. stavak 2. i članku 141. stavak 2. ovoga zakona.

U pripremi propisa iz stavka 1. ovoga članka sudjeluju i predstavnici vatrogasaca iz kantonalnih uprava civilne zaštite, o čemu se stara Federalna uprava civilne zaštite.

Članak 159.

Federalna uprava civilne zaštite donosi:

1) propis o kriterijima za kadrovske, tehničke i druge uvjete što ih moraju ispunjavati pravne osobe registrirane za obavljanje poslova iz oblasti zaštite od požara, koji se izrađuje u suradnji s Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije i Federalnim ministarstvom prostornog uređenja;

2) propis o obujmu i postupku provjere i ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti sustava aktivne zaštite od požara i o uvjetima za pravne osobe koje

vrše poslove ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti sustava aktivne zaštite od požara, te program i način polaganja stručnog ispita za obavljanje tih poslova koji se izrađuje u suradnji s Federalnim ministarstvom unutarnjih poslova;

3) propis o uvjetima što ih moraju ispunjavati objekti za smještaj profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih postrojba i vatrogasnih postrojba pravnih osoba i minimum materijalno- tehničkih sredstava potrebnih za održavanje opreme i sredstava tih postrojba;

4) propis o minimumu tehničke opreme i sredstava i rok korištenja te opreme i sredstava za profesionalne i druge vatrogasne postrojbe koji su nužni za njihovo uspješno djelovanje,

5) propise predviđene u odredbama članka 47. stavak 4., članka 54. stavak 3., članka 74. stavak 2., članka 128. stavak 6., članka 130. stavak 2. i članka 146. stavak 3. ovog zakona.

Članak 160.

Federalno ministarstvo prostornog uređenja donosi:

1) propis o zaštiti od požara građevina za javnu uporabu, u suradnji s Federalnom upravom civilne zaštite;

2) propis o tehničkim normativima za vanjsku i unutarnju hidrantsku mrežu za gašenje požara, u suradnji s Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva;

3) propis za zaštitu visokih objekata od požara, u suradnji s Federalnim ministarstvom okoliša i turizma i Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije;

4) propis predviđen u članku 29. stavak 2. ovoga zakona.

Članak 161.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije donosi:

1) propis o uvjetima što ih moraju ispunjavati pravne osobe ovlaštene za certificiranje požarnih karakteristika materijala i elemenata građevinskih konstrukcija - u suradnji s Federalnim ministarstvom prostornog uređenja;

2) propis o tehničkim normativima za uređaje za automatsko zatvaranje vrata i klapni otpornih prema vatri;

3) propis o tehničkim normativima za sustave za odvođenje dima i topline nastalih u požaru – u suradnji sa Federalnim ministarstvom okoliša i turizma i Federalnim ministarstvom prostornog uređenja;

4) propis o izgradnji postrojenja za tekući naftni plin i uskladištenju i pretakanju tekućeg naftnog plina;

5) propis o stručnoj spremi i načinu provjere stručnog znanja osoba koje mogu rukovati eksplozivnim tvarima, zapaljivim tekućinama i plinovima u prometu, kao i mjerama zaštite od požara;

6) propis o tehničkim normativima o gromobranima;

7) propis o tehničkim normativima za uređaje u kojima se nanose i suše premazna sredstva;

8) propis o smještaju i držanju ulja za loženje;

9) propis o sustavima za automatsku dojavu požara;

10) propis o sustavima za automatsko gašenje požara vodom, plinom i drugim medijima;

11) propis o uvjetima za ispitivanje uvezenih uređaja za dojavu i gašenje požara;

12) propis o izgradnji stanica za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom i o uskladištenju i pretakanju goriva;

13) propis o izgradnji postrojenja za zapaljive tekućine i uskladištenja i pretakanja zapaljivih tekućina;

14) propis o tehničkim normativima za zaštitu od požara i eksplozije pri čišćenju sudova za zapaljive tekućine;

15) propis o tehničkim normativima za projektiranje, gradnju i održavanje plinskih kotlovnica;

16) propis o temeljnim zahtjevima za opremu, zaštitne sustave i komponente namijenjene eksplozivnoj atmosferi plinova, para, maglica i prašina;

17) propis o tehničkom nadzoru električnih postrojenja, instalacija i uređaja namijenjenih za rad u prostorima ugroženih eksplozivnom atmosferom;

18) propis o mjerama zaštite od požara pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja i lemljenja;

19) propis iz članka 39. stavak 6. ovoga zakona.

Članak 164.

Federalno ministarstvo unutarnjih poslova donosi:

1) propis o izboru i održavanju aparata za gašenje početnoga požara i o određivanju aparata koji se mogu stavljati u promet ako su opskrbljeni garantnim listom i tehničkim uputstvom i o najmanjem trajanju garantnog roka i roka osiguranog servisiranja za te aparate;

2) propis o uvjetima što ih moraju ispunjavati fizičke i pravne osobe koje obavljaju kontrolu ispravnosti, servisiranje i održavanje aparata za gašenje početnoga požara i o sadržaju programa i načinu polaganja stručnog ispita za obavljanje tih poslova;

3) propis o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozija;

4) propis predviđen u članku 151. stavak 5. ovoga zakona;

5) propis o prijevozu opasnih tvari.

Članak 166.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1) ako nije donesen plan zaštite od požara (članak 22. stavak 3.);

2) ako ne izvršava zadatke utvrđene u planu zaštite od požara (članak 23.);

3) ako ne donese opći akt iz članka 24. ovoga zakona;

4) ako ne provede opće mjere za zaštitu od požara (članak 27. stavak 2.);

5) ako u glavnom projektu mjere zaštite od požara nije prikazala grafički, tekstualno niti je izdana potvrda kojom se potvrđuje da su mjere zaštite od požara primijenjene u glavnom projektu ili nije izvršena predviđena kontrola (članak 30.);

6) ako nije izrađen elaborat zaštite od požara (članak 31.);

7) ako u projektu nije predvidjela i primijenila mjere zaštite od požara ili nije izradila elaborat zaštite od požara na gradilištu (članak 32.);

8) ako nisu izgrađene komunikacijske ili požarne stube (članak 33.);

9) ako upotrebljava instalacije i uređaje, dimovode i ložišta koja nisu ispravna (čl. 34. i 35.);

10) ako koristi građevinu bez uporabne dozvole (članak 38. stavak 4.);

11) ako vrši prodaju uređaja, opreme i sredstava namjenjenih za dojavu, gašenje i sprječavanje širenja požara koja nisu certificirana (članak 40. stavak 4.);

12) ako upotrebljava i skladišti zapaljive, eksplozivne i druge opasne tvari koje nisu u skladu s propisanim tehničkim normativima i standardima (članak 41.);

13) ako ne organizira i ne provodi zaštitu od požara u šumama i na šumskom i poljoprivrednom zemljištu u skladu s odgovarajućim propisima (članak 44).;

14) ako ne organizira i ne provodi zaštitu od požara prirodnoga i kulturno–historijskoga naslijeđa ili ne ažurira plan zaštite od požara (članak 45.);

15) ako upotrebljava ugrađeni sustav aktivne zaštite od požara bez pribavljene potvrde o ispravnosti i funkcionalnosti sustava ili ne vrši njegovu stalnu tehničku kontrolu (članak 47. stavak 1.);

16) ako ne osigurava propisani protočni kapacitet i tlak vode u hidrantskoj i vodovodnoj mreži ili ne održava u ispravnom stanju hidrantsku mrežu (članak 49.);

17) ako nije prije stavljanja u promet izvršila certificiranje opreme, uređaja i drugih sredstava za zaštitu od požara s propisima i standardima iz članka 51. st.1. i 2. ovog zakona (člana 51. stavak 4.);

18) ako izvrši osiguranje osiguranika koji nije otklonio propuste i nedostatke koji mogu dovesti u opasnost tuđi život i materijalna dobra (članak 53. stavak 3.);

19) ako ne osnuje dobrovoljnu vatrogasnu postrojbu u uvjetima iz članka 82. stavak 2. ovoga zakona;

20) ako ne osnuje vatrogasnu postrojbu prema odredbi članka 88. st. 1. i 2. ovoga zakona;

21) ako ne postupi po naredbi tijela uprave civilne zaštite ili stožera civilne zaštite iz članka 91. stavak 3., članka 95. stavak 2., i članka 97. stavak 1. ovoga zakona;

22) ako ne postupi po rješenju rukovoditelja akcije gašenja požara ili po rješenju inspektora iz članka 99. st. 2.i 3. ovoga zakona (članak 99. stavak 5.);

23) ako ne dozvoli korištenje zemljišta, zgrada i drugih objekata za potrebe gašenja požara koje naredi rukovoditelj akcije gašenja požara (članak 101. stavak 2.);

24) ako ne izdvaja niti uplaćuje financijska sredstva za zaštitu od požara iz članka 137. st. 1. i 2. ovog zakona;

25) ako inspektoru onemogućuje vršenje inspekcijskog nadzora (čl. 153. stavak 2.);

26) ako ne postupi po rješenju inspektora iz članka 147. stavak 4., članka 149. stavak 3., članka 155. stavak 5., i članka 157. ovog zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i drugoj instituciji novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 2.500,00 KM.

Članak 167.

Novčanom kaznom od 3.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba i druga institucija:

1) ako ne upoznaju zaposlene osobe sa općim aktom iz članka 24. ovoga zakona (članak 24. stavak 3.);

2) ako održavanje i ispitivanje aparata za gašenje početnih požara nije izvršeno na način predviđen u članaku 39. ovoga zakona;

3) ako stavi u prodaju ili prodaje zapaljive, eksplozivne i druge opasne tvari koje nisu upakirane u propisanu ambalažu i nema propisanu dokumentaciju izdanu od strane proizvođača (članak 42);

4) ako pri prijevozu u cestovnom, željezničkom, pomorskom, riječnom, jezerskom i zračnom prometu ne provodi mjere zaštite od požara (članak 43.);

5) ako ne organizira vatrogasno dežurstvo iz članka 46. ovoga zakona;

6) ako ne održava u ispravnom stanju niti vrši kontrolu ispravnosti uređaja za dojavu i gašenje požara (članak 48.);

7) ako ne održava u ispravnom stanju instalacije iz članka 50. ovoga zakona;

8) ako operativnim centrima civilne zaštite ne dostavi podatke o događajima koji se odnose na pojave požara i njegovo širenje i druge podatke ili ne vode propisanu evidenciju iz članka 54. st. 2. i 4. ovoga zakona;

9) ako za zapovjednika vatrogasne postrojbe postavi osobu koja ne ispunjava uvjete iz članka 78. stavak 4. ovoga zakona;

10) ako o pojavi požara ne obavijesti tijela iz članka 89. stavak 3. ovoga zakona;

11) ako dobrovoljnom vatrogascu ne dozvoli odsutnost s posla kad je po naredbi stožera civilne zaštite pozvan na vršenje poslova vatrogastva (članak 117. stavak 3.);

12) ako ne organizira i ne provodi stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih osoba za zaštitu od požara ili ne osigura polaganje ispita za protupožarnu zaštitu (članak 128. st. 1., 2., 3. i 5.);

13) ako ne osigura provođenje poduke stručnog osposobljavanja i usavršavanja osoba koje su raspoređene u vatrogasnu postrojbu ili polaganje stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce (članak 130.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i drugoj instituciji novčanom kaznom od 600,00 do 1.500,00 KM.

Članak 169.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 800,00 KM kaznit će se za prekršaj pojedinac:

1) akto se ne odazove pozivu iz članka 70. stavak 3. ovog zakona;

2) ako dođe na posao pod utjecajem alkohola, opojnih droga ili omamljujućih lijekova ili na službenom zadatku ne nosi vatrogasnu odoru i propisanu zaštitnu opremu (članak 72. stavak 1.);

3) ako ne nosi službenu iskaznicu za vrijeme obavljanja službene dužnosti (članak 73. stavak 1.);

4) ako ne vodi evidenciju iz članka 74. ovoga zakona za koju je zadužen;

5) ako o pojavi požara ne izvjesti tijela iz članka 89. stavak 2. ovoga zakona;

6) ako ne postupi po naredbi tijela uprave civilne zaštite, odnosno stožera civilne zaštite iz čl. 94. i 96. i članka 97. st. 1. i 3. ovoga zakona;

7) ako mjere iz članka 99. stavak 1. ovoga zakona naredi bez rješenja iz članka 99. st. 2. i 3. ovoga zakona;(članak 99.stavak 5)

8) ako ne postupi po rješenju rukovoditelja akcije gašenja požara ili po rješenju inspektora iz članka 99. st. 2. i 3. ovog zakona (članak 99. stavak 5.);

9) ako ne dopusti korištenje zemljišta, zgrada i drugih objekata za potrebe gašenja požara koje naredi rukovoditelj akcije gašenja požara prema članku 101. stavak 1. ovoga zakona (članak 101. stavak 2.);

10) ako ne pohađa stručno osposobljavanje i usavršavanje iz čl. 128., 129. i 130. ovog zakona.